

Voortoets Natuurbeschermingswet Bestemmingsplan Buitengebied Beesel

Gemeente Beesel

Concept

Voortoets Natuurbeschermingswet Bestemmingsplan Buitengebied Beesel

Gemeente Beesel

Concept

Rapportnummer: 211x05288

Datum: 11 oktober 2012

Contactpersoon opdrachtgever:

Projectteam BRO: Rob van Dijk; Pieter Maessen

Trefwoorden: Bestemmingsplan buitengebied
Natuurbeschermingswet
Natura 2000
Beesel

Bron foto kaft: Hollandse Hoogte 3

Beknopte inhoud: -

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401

Inhoudsopgave	pagina
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Begrenzing van het plangebied	3
1.3 Doel en reikwijdte van de voortoets	4
1.4 Opbouw van het rapport	5
2. CONCLUSIE	7
3. WERKWIJZE	9
4. NATURA 2000-GEBIEDEN	11
4.1 Ligging, begrenzing en algemene beschrijving	14
4.1.1 Natura 2000-gebied Swalmdal	14
4.1.2 Vogelschutzgebiet Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg	14
4.1.3 Flora-Fauna-Habitatgebiet Wälder und Heiden bei Brüggen-Bracht	14
4.1.4 Flora-Fauna-Habitatgebiet Elmpter Schwalmbruch	14
4.1.5 Natura 2000-gebied Leudal	15
4.1.6 Flora-Fauna-Habitatgebiet Tantelbruch usw.	15
4.2 Algemene instandhoudingsdoelen	15
4.3 Specifieke instandhoudingsdoelen	16
4.3.1 Natura 2000-gebied Swalmdal	16
4.3.2 Vogelschutzgebiet Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg	17
4.3.3 Flora-Fauna-Habitatgebiet Wälder und Heiden bei Brüggen-Bracht	18
4.3.4 Flora-Fauna-Habitatgebiet Elmpter Schwalmbruch	19
4.3.5 Leudal	19
4.3.6 Flora-Fauna-Habitatgebiet Tantelbruch usw.	20
4.4 Effectenindicator	20
4.4.1 Swalmdal	20
4.4.2 Leudal	21
5. BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED	23

5.1 Plansystematiek	23
5.2 Agrarisch	24
5.3 Niet-agrarisch bedrijf	24
5.4 Horeca	24
5.5 Maatschappelijk	24
5.6 Natuur (inclusief landgoederen)	25
5.7 Recreatie en sport	25
5.8 Verkeer	25
5.9 Water	25
5.10 Wonen en tuinen	25
5.11 Dubbelbestemmingen	26
6. EFFECTEN	27
6.1 Bestaand gebruik	27
6.2 Oppervlakteverlies	28
6.3 Verontreiniging (incl. vermesting en verzuring)	30
6.4 Verandering hydrologie	33
6.5 Verstoring	33
6.6 Verandering soortensamenstelling	33
7. BRONVERMELDING	35
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Achtergrond Natuurbeschermingswet	1

1. INLEIDING

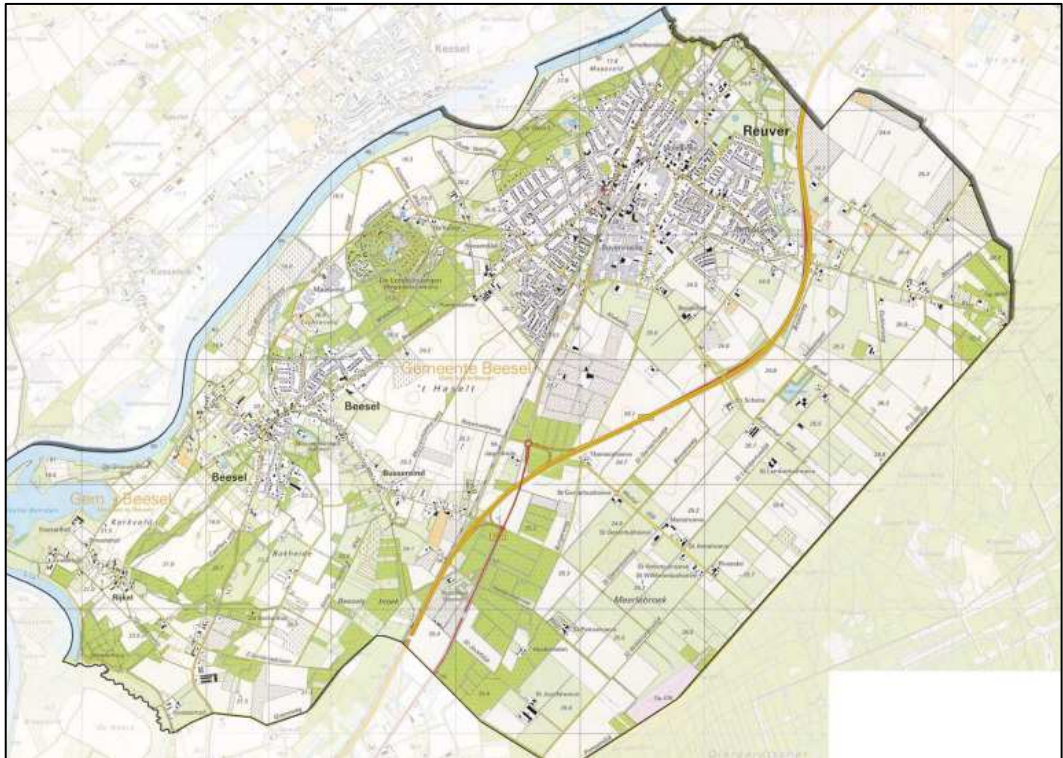
1.1 Aanleiding

De gemeente Beesel heeft besloten om voor het buitengebied van haar gemeente een nieuw bestemmingsplan vast te stellen. Volgens artikel 3.1 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening legt een gemeente in een bestemmingsplan vast wat de best passende functie van de grond is (de bestemming) met daarbij behorende regels omtrent het gebruik van de grond en de zich daarop bevindende opstallen. Hiermee wordt aan de gebruiker van de grond de waarborg gegeven dat het gebruik kan worden voortgezet en niet wordt doorkruist door niet passende, ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Anders gezegd is de centrale doelstelling van het bestemmingsplan “een zodanige regulering van het ruimtegebruik zodat de ontwikkelingen die binnen een bepaalde functie plaatsvinden niet ten koste gaan van de belangen van andere functies of aanwezige waarden in het plangebied”. Het geldende bestemmingsplan dient o.a. aangepast te worden aan een aantal ontwikkelingen die sinds de vaststelling hebben plaatsgevonden.

Vanuit de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt is het nodig om te toetsen of het plan in overeenstemming is met de Natuurbeschermingswet. In de gemeente Beesel is namelijk een deel van een wettelijk beschermd natuurgebied aanwezig. Het gaat om het Natura 2000-gebied “Swalmdal”. Tevens ligt de gemeente van Vught in de nabijheid van andere Natura 2000-gebieden. In dit kader is inzicht gewenst in de (mogelijke) consequenties van de mogelijkheden die het bestemmingsplan buitengebied biedt voor de Natura 2000-gebieden. Daarbij dient vastgesteld te worden of mogelijk sprake is van (significant) negatieve gevolgen op de betreffende beschermde natuurgebieden. Voorliggende voortoets is uitgevoerd om dit inzicht te bieden.

1.2 Begrenzing van het plangebied

Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Beesel. Dit is het gebied binnen de gemeentegrens met uitzondering van de kernen Beesel, Reuver-Offenbeek en het recreatiepark De Lommerbergen. In Figuur 1 is de begrenzing van het buitengebied van de gemeente Beesel afgebeeld.

Figuur 1: Ligging van het plangebied.

1.3 Doel en reikwijdte van de voortoets

Het doel van deze voortoets is inzicht te geven of ontwikkelingen die in het Bestemmingsplan Buitengebied mogelijk worden gemaakt leiden tot een significant negatief effect op een Natura 2000-gebied. Meer specifiek: de voortoets verkent of door de ontwikkelingen waarin het plan voorziet mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

Een voortoets kan drie mogelijke uitkomsten opleveren.

1. Negatieve gevolgen kunnen worden uitgesloten. Verdere toetsing en aanvullende beoordeling is dan niet nodig.
2. Negatieve gevolgen kunnen weliswaar niet worden uitgesloten, maar leiden zeker niet tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Er kan dan een 'verslechterings- en verstoringstoets' nodig zijn.
3. Er kunnen negatieve gevolgen verwacht worden die kunnen leiden tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In dit geval dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd. Hierbij wordt in meer detail de kans op een significant effect beoordeeld.

Het detailniveau van een voortoets is afhankelijk van het abstractieniveau van een plan of project. Voor concrete projecten kan op basis van gedetailleerde informatie een effectenbeoordeling worden gemaakt. Voor abstracte plannen waarin veel ontwikkelingen nog onzeker zijn of voor langere termijn zijn gepland, volstaat het om op hoofdlijnen na te gaan of er kans is op negatieve effecten. In bijlage 1 is het afwegingskader van de Natuurbeschermingswet schematisch weergegeven.

1.4 Opbouw van het rapport

In Hoofdstuk 2 worden de belangrijkste conclusies van de voortoets gegeven in de vorm van een advies. In Hoofdstuk 3 is de gevolgde werkwijze voor de voortoets beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de natuurwaarden waarvoor de betreffende Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in beeld gebracht. Vervolgens zijn in Hoofdstuk 5 de ontwikkelingen binnen het plan die getoetst dienen te worden aan de Natuurbeschermingswet in beeld gebracht. Tot slot is in Hoofdstuk 6 een beoordeling gemaakt waarbij eerst is nagegaan of ontwikkelingen verstorende factoren kunnen veroorzaken en vervolgens of deze factoren kunnen leiden tot al dan niet significante, negatieve effecten. In Bijlage 1 is de achtergrond van de Natuurbeschermingswet kort gegeven.

2. CONCLUSIE

Binnen het plangebied ligt één wettelijk beschermd Natura 2000-gebied; daarnaast liggen enkele wettelijk beschermde gebieden binnen de omgevings sfeer van het plangebied. Binnen het in hoofdzaak conserverende bestemmingsplan buitengebied worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die kunnen leiden tot negatieve effecten op wettelijk beschermde natuurgebieden.

Het bestaand gebruik in het buitengebied is niet vergunningplichtig in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet), tenzij er in het verleden geen Nb-wet vergunning is verleend terwijl dat wel nodig was geweest, omdat er significant negatieve effecten te verwachten zijn (jurisprudentie 1 april 2009). Bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheden in het plan om bijvoorbeeld verandering van bedrijfsactiviteit toe te staan zal per afzonderlijk geval beoordeeld worden of er al dan niet sprake is van (significant) negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied. De overige ontwikkelingen die rechtstreeks door het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, zullen op niveau van het buitengebied van Beesel niet leiden tot significant negatieve effecten voor de Natura 2000-gebieden.

Het plan is derhalve in overeenstemming met de Natuurbeschermingswet. Aanvullende onderzoeken in het kader van de Natuurbeschermingswet voor dit bestemmingsplan voor het buitengebied, zoals een Passende Beoordeling, zijn niet nodig.

3. WERKWIJZE

In de voortoets worden effecten die kunnen optreden door de ontwikkelingen uitgezet tegen de gevoeligheden van de soorten en habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. De voortoets is uitgevoerd door middel van een bureauonderzoek. Hierbij is gebruik gemaakt van diverse vrij beschikbare onderzoeksgegevens en beleidsdocumenten. De toetsing is uitgevoerd voor in en nabij het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden. Daarbij zijn de effecten op de meest dichtstbijzijnde gebieden het meest gedetailleerd in beeld gebracht.

De voortoets bestaat uit drie stappen:

1. In beeld brengen van de natuurwaarden waarvoor het betreffende Natura 2000-gebied is aangewezen (Hoofdstuk 4);
2. In beeld brengen van de ontwikkelingen binnen het plan die getoetst dienen te worden aan de Natuurbeschermingswet (Hoofdstuk 5);
3. Deskundigenbeoordeling waarbij eerst getoetst wordt of ontwikkelingen verstorende factoren kunnen veroorzaken en vervolgens of deze factoren kunnen leiden tot al dan niet significante, negatieve effecten (Hoofdstuk 6).

Op basis van de uitkomst van de voortoets wordt advies gegeven over de consequenties voor het bestemmingsplan en eventueel te nemen vervolgstappen. Bij plannen waarbij kans is op significant negatieve effecten geldt dat een 'Passende beoordeling' vereist is, die gekoppeld is aan een plan-MER. In voorliggende toets moet hierbij echter een voorbehoud gemaakt worden. Aangezien de plannen van de gemeente niet op detailniveau zijn uitgewerkt, is het mogelijk dat in een latere uitwerkingsfase informatie beschikbaar komt, waaruit blijkt dat negatieve effecten wel voorkomen kunnen worden. Deze beoordeling is gemaakt op een schaalniveau dat past bij het abstractieniveau van het te toetsen plan.

4. NATURA 2000-GEBIEDEN

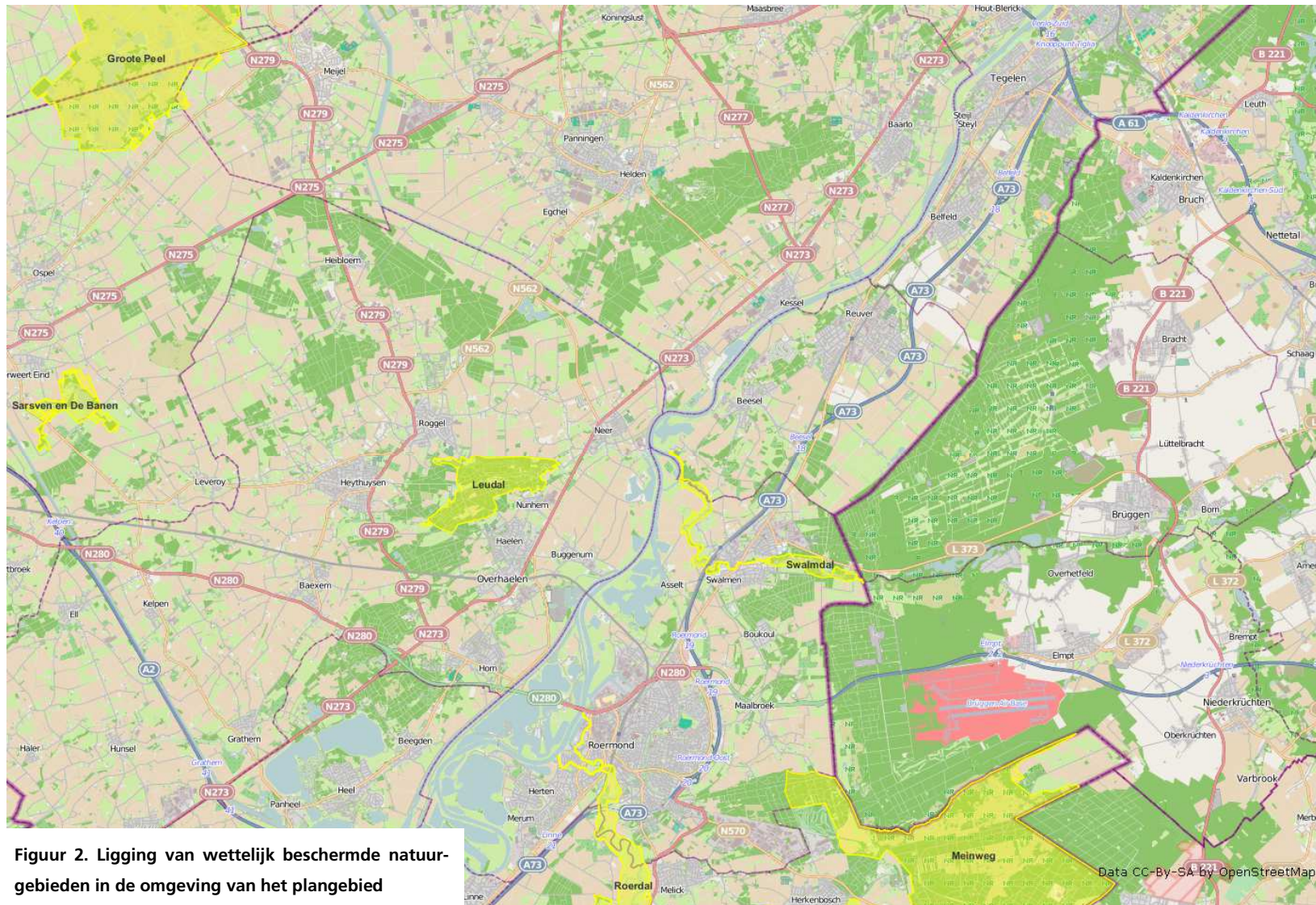
Inleiding

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn in Nederland gebieden aangewezen als Natura 2000-gebied (voorheen ook wel Vogelrichtlijngebied of Habitatrichtlijngebied genoemd). In Bijlage 1 is de achtergrond van de Natuurbeschermingswet gegeven. Voor elk gebied geldt een afzonderlijk aanwijzingsbesluit waarin het gebied wordt begrensd en waarin de instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgelegd. Binnen de grenzen van de gemeente Beesel ligt één Natura 2000-gebied, "Swalmdal". Buiten de gemeentegrenzen liggen nog enkele andere wettelijk beschermde natuurgebieden, zie tabel 1.

Op grond van de Natuurbeschermingswet is het ook noodzakelijk om effecten op Natura 2000-gebieden buiten de landsgrenzen te beoordelen. Aan de oostzijde grenst het plangebied rechtstreeks aan Natura 2000-gebieden in Duitsland (deelstaat Noordrijn-Westfalen). Het gaat om het Vogelschutzgebiet Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg (DE-4603-401) en het Flora-Fauna-Habitatgebiet Wälder und Heiden bei Brügggen-Bracht (DE-4702-302). Iets verder liggen nog twee gebieden die zijn aangewezen vanuit Natura 2000. De Duitse gebieden overlappen elkaar gedeeltelijk.

Tabel 1. Lijst van wettelijk beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied.

Naam beschermd natuurgebied	Kortste afstand tot Plangebied (km)	Stikstofgevoelige natuur?
Swalmdal	Binnen plangebied	Ja
Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg	Aangrenzend	Ja
Wälder und Heiden bei Brügggen-Bracht	0,20	Ja
Elmpter Schwalmbruch	1,6	Ja
Leudal	2,4	Ja
Tantelbruch mit Elmpter Bachtal und Teilen der Schwalmaue	3,7	Ja
Roerdal	6,4	Ja
Meinweg	6,6	Ja
Sarsven en De Banen	14	Ja
Groote Peel	15	Ja

4.1 Ligging, begrenzing en algemene beschrijving

4.1.1 Natura 2000-gebied Swalmdal

Het Swalmdal ligt in het oosten van Midden-Limburg, even ten noorden van Roermond en valt vrijwel geheel binnen de gemeente Roermond, een klein gedeelte valt binnen de gemeente Beesel. Het middengedeelte ligt ingeklemd tussen de bebouwing van Swalmen. Benedenstrooms van Swalmen wordt het gebied omringd door landbouwgronden. Bovenstrooms van Swalmen wordt het gebied voornamelijk omringd door bos- en natuurterreinen. Net als het Nederlandse gedeelte is het Duitse deel van de Swalm ook aangewezen als Natura 2000-gebied.

De Swalm is een meanderende beek in Midden-Limburg, diep ingesneden in het Maasterrassen landschap. De beek ligt op de overgang van het plateau tussen Maas en Rijn naar het Maasdal. Op diverse plaatsen aan de voet van de terrassen treedt kwel op en ontspringen bronnetjes; hier zijn soortenrijke elzenbroekbossen ontstaan. In de beek komt de gemeenschap van vlottende waterranonkel voor. Het gebied bestaat verder uit rietlanden, moeras, vochtige graslanden, plaatselijk inunderende hooilanden, bosjes en struwelen. Verder behoort ook een stroomdalgrasland nabij de Maas tot het gebied.

4.1.2 Vogelschutzgebiet Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg

Dit in het Schwalm-Nette-Platte gelegen, 7272 ha omvattende Vogelschutzgebiet (vgl. vogelrichtlijngebied) bestaat uit een uniek complex van ecosystemen, bestaande uit stilstaande wateren met het zwaartepunt in het gebied van de Krickenberger Seen, lichte dennen- en eikenbossen afgewisseld met heiden langs de Duits-Nederlandse grens, heidevenen met het zwaartepunt in Elmpter Bruch en Lüsekamp, min of meer natuurlijke stromende wateren met een beekzone van veen-, broek- en moerasbossen maar ook beuken- en eikenbossen.

4.1.3 Flora-Fauna-Habitatgebiet Wälder und Heiden bei Brüngen-Bracht

Dit gebied omvat een circa 16 km² groot complex van vier afzonderlijke natuurbeschermingsgebieden in het noordwesten van de Schwalm-Nette-Platte aan de grens met Nederland. Het gebied wordt gekenmerkt door uitgestrekte dennen- en eikenberkenbossen met grote aaneengesloten heidevelden en binnenduinen en door verspreide heidevennen.

4.1.4 Flora-Fauna-Habitatgebiet Elmpter Schwalmbruch

Het Elmpter Schwalmbruch is een grootschalig laagland in de benedenloop van de Swalm. Het wordt gemarkeerd door uitgestrekte veenbos- en veenheidegebieden

met diverse stilstaande en stromende wateren. De omgeving bestaat uit eiken-berkenbos en dennen-sparrenbossen. Kleinere visvijvers en grotere afgravingen verrijken de ecologische diversiteit.

4.1.5 Natura 2000-gebied Leudal

Het Natura2000-gebied is gelegen ten oosten van Heythuyzen in de driehoek Roggel in het noordwesten, Neer in het noordoosten en Haelen in het zuiden. Het gebied heeft een bruto oppervlakte van 315 hectare.

Het Leudal omvat de dalen van een aantal beken die vanuit de Roerdalslenk naar het dal van de Maas stromen. Door het hoogteverschil zijn de beken diep ingesneden en is de stroomsnelheid van het water vrij groot. De kern van het beekdal wordt gevormd door twee meanderende beken, de Zelsterbeek of Roggelsebeek en de Leubeek of Tungelroysebeek. Met name de Zelsterbeek is voor een groot deel aan kanalisatie ontkomen, ditzelfde geldt voor het stroomafwaartse deel van de Leubeek. De genormaliseerde trajecten van beide beken zijn in 2000 weer meanderend gemaakt. De vegetatie rondom de beken is zeer gevarieerd. De afgesneden meanders van de beken herbergen soortenrijke moerasvegetaties. Ten oosten van het klooster liggen veldrusschraallanden. De natte tot vochtige bossen behoren tot het elzenbos, vogelkers-essenbos en haagbeukenbos. Lokaal komen gagelstruwelen en berkenbroekbossen voor. Hoger op de gradiënt, op de flanken van de beekdalen, bestaan de bossen uit eiken-beukenbossen, eiken-berkenbossen en naaldbossen. Plaatselijk komen matig voedselrijke tot voedselrijke graslanden voor en zijn enkele heideterreintjes aanwezig.

4.1.6 Flora-Fauna-Habitatgebied Tantelbruch usw.

Een mozaïek met veen, elzenbroek, elzen-essenbossen en eikenbossen als ook de Swalm met haar typische watervegetatie kenmerkt dit deel van de Schalmaue en haar aangrenzende beekdalen.

4.2 Algemene instandhoudingsdoelen

Voor Natura 2000-gebieden zijn een aantal algemene instandhoudingsdoelen geformuleerd:

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Specifieke instandhoudingsdoelen

Voor alle Natura 2000-gebieden in Nederland zijn specifieke instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Het gaat hierbij om gerichte doelstellingen voor habitattypen of soorten van de Habitatrichtlijn en/of soorten van de Vogelrichtlijn waarvoor het gebied van bijzondere waarde is. Om de instandhouding van deze natuurwaarden te kunnen waarborgen, dient voor alle Natura 2000-gebieden een beheerplan te worden opgesteld. Hierin worden onder andere de instandhoudingsdoelen verder op gebiedsniveau uitgewerkt, worden effecten van bestaand gebruik in beeld gebracht en wordt een toetsingskader geboden voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het Natura 2000-gebied Swalmdal is een concept beheerplan beschikbaar; voor het gebied Leudal is dit nog in de maak.

In navolgende schema's is een overzicht gegeven van de instandhoudingsdoelstellingen die specifiek gelden voor de genoemde Natura 2000-gebieden. Specifieke instandhoudingsdoelstellingen zijn soort- of habitatgebonden. Per soort en habitatype is een oordeel gegeven over de landelijke staat van instandhouding. Deze beoordeling is afkomstig uit de profielen/doelendocument. Tevens is het belang van het gebied en de daarbij behorende specifieke instandhoudingsdoelstellingen aangegeven. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingsdoelen op gebiedsniveau. Zo is uiteindelijk per Natura 2000-gebied de instandhoudingsdoelstelling wat betreft de oppervlakte en kwaliteit van het gebied weergegeven. De gebiedsdoelen zijn geformuleerd in termen van behoud, verbetering van de kwaliteit en uitbreiding verspreiding.

4.3.1 Natura 2000-gebied Swalmdal

In de onderstaande tabel zijn de instandhoudingsdoelen van soorten en habitattypen voor het Natura 2000-gebied Swalmdal weergegeven. De legenda van de tabel

is opgenomen in Bijlage 3. In het concept beheerplan zijn deze instandhoudingsdoelen verder gekwantificeerd en gemotiveerd.

Tabel 2. Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Swalmdal.

Habitattypen (verkorte naam en code) en soorten	Instandhoudingsdoelen
Beken en rivieren met waterplanten (H3260a)	Behoud oppervlakte en kwaliteit
Stroomdalgraslanden (H6120)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Vochtige alluviale bossen (H91E0C)	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Zeggekorfslak	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied en omvang populatie
Gaffellibel (complementair doel)	Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied, vergroting omvang populatie
Rivierdonderpad	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied en omvang populatie
Bever	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied en vergroting omvang populatie

4.3.2 Vogelschutzgebiet Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg

In de onderstaande tabel zijn de aangewezen soorten voor dit Natura 2000-gebied aangegeven. De specifieke instandhoudingsdoelen zijn niet opgenomen.

Tabel 3. Aangewezen soorten Natura 2000-gebied Schwam-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg

Soort
Nachtzwaluw (broedvogel)
Roerdomp (niet-broedvogel)
Boomleeuwerik (broedvogel)
Kleine zaagbek (niet-broedvogel)
Zwarte wouw (broedvogel)
Blauwborst (broedvogel)
Blauwe kiekendief (niet-broedvogel)
Wespendief (broedvogel)
Visarend (niet-broedvogel)
Zwarte stern (niet-broedvogel)
IJsvogel (broedvogel)

4.3.3 Flora-Fauna-Habitatgebiet Wälder und Heiden bei Brüggens-Bracht

In de onderstaande tabel zijn de aangewezen soorten voor dit Natura 2000-gebied aangegeven. De specifieke instandhoudingsdoelen zijn niet opgenomen.

Tabel 4. Aangewezen habitattypen en soorten Natura 2000-gebied Wälder und Heiden bei Brüggens-Bracht

Habitattypen (verkorte naam en code) en soorten
Stuifzandheiden met struikhei (H3210)
Zandverstuivingen (H2330)
Zwakgebufferde vennen (H3130)
Zure vennen (H3160)
Vochtige heiden (H4010)
Droge heiden (H4030)
Heischrale graslanden (H6230)
Overgangs- en trilvenen (H7140)
Galigaanmoerassen (H7210)
Veldbies-beukenbossen (H9110)
Oude eikenbossen (H9190)
Hoogveenbossen (H91D0)
Boomleeuwerik
Gevlekte witsnuitlibel
Nachtzwaluw
Kamsalamander
Zwarte specht
Wespendief

4.3.4 Flora-Fauna-Habitatgebied Elmpter Schwalmbruch

In de onderstaande tabel zijn de aangewezen soorten voor dit Natura 2000-gebied aangegeven. De specifieke instandhoudingsdoelen zijn niet opgenomen.

Tabel 5. Aangewezen habitattypen en soorten Natura 2000-gebied Elmpter Schwalmbruch

Habitattypen (verkorte naam en code) en soorten
Zwakgebufferde vennen (H3130)
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150)
Zure vennen (H3160)
Vochtige heiden (H4010)
Droge heiden (H4030)
Jeneverbesstruwelen (H5130)
Overgangs- en trilvenen (H7140)
Pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150)
Veldbies-beukenbossen (H9110)
Oude eikenbossen (H9190)
Hoogveenbossen (H91D0)
Zeggekorfslak
Roerdomp
Nachtzwaluw
Zwarte specht
Boomleeuwerik
Blauwborst
Visarend
Wespendief
Kamsalamander
Blauwe kiekendief
IJsvogel

4.3.5 Leudal

In de onderstaande tabel zijn de instandhoudingsdoelen van soorten en habitattypen voor het Natura 2000-gebied Leudal weergegeven. In het concept beheerplan zijn deze instandhoudingsdoelen verder gekwantificeerd en gemotiveerd.

Tabel 6. Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Swalmdal.

Habitattypen (verkorte naam en code) en soorten	Instandhoudingsdoelen
Beken en rivieren met waterplanten (H3260a)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Eiken-haagbeukenbossen (9160a)	Behoud oppervlakte en kwaliteit
Vochtige alluviale bossen (H91E0C)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Bever	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied en vergroting omvang populatie

4.3.6 Flora-Fauna-Habitatgebiet Tantelbruch usw.

In de onderstaande tabel zijn de aangewezen soorten voor dit Natura 2000-gebied aangegeven. De specifieke instandhoudingsdoelen zijn niet opgenomen.

Tabel 7. Aangewezen habitattypen en soorten Natura 2000-gebied Elmpter Schwalmbruch

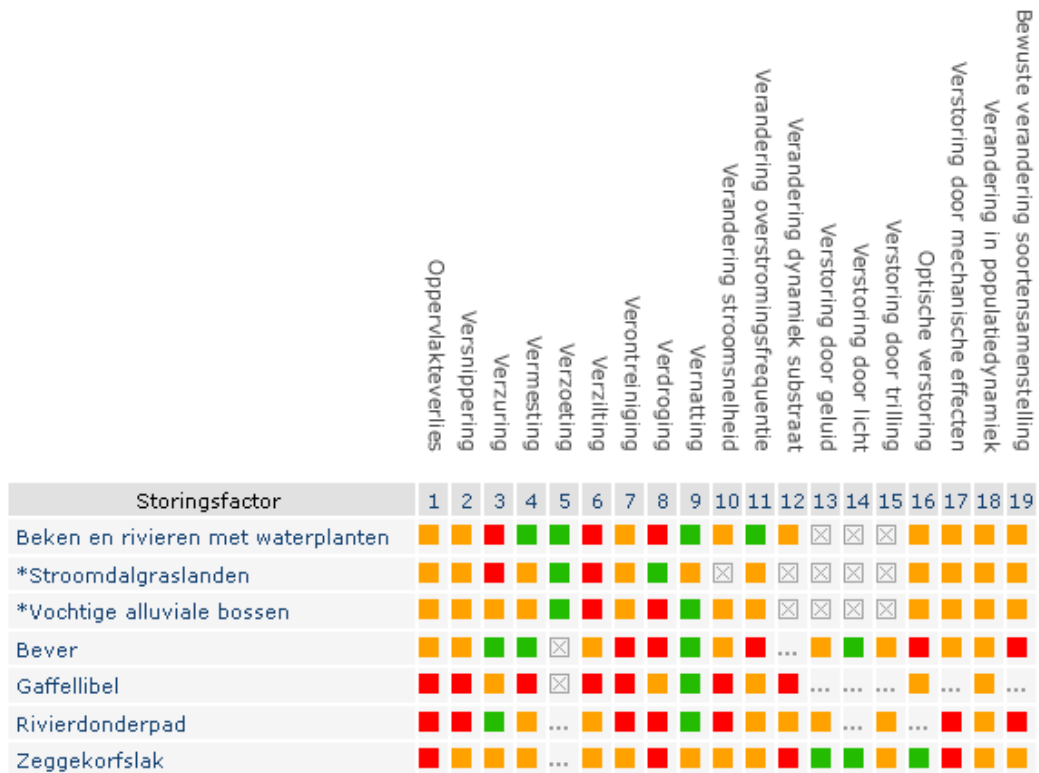
Habitattypen (verkorte naam en code) en soorten
Beken en rivieren met waterplanten (H3260)
Veldbies-beukenbossen (H9110)
Oude eikenbossen (H9190)
Hoogveenbossen (H91D0)
Vochtige alluviale bossen (H91E0)
Wespendief
Zwarte specht
Zeggekorfslak
IJsvogel

4.4 Effectenindicator

Het Ministerie van LNV heeft een effectenindicator opgesteld als hulpmiddel om te bepalen of ontwikkelingen schadelijke effecten kunnen hebben op beschermde soorten en habitattypen. De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van alle kwalificerende soorten en habitattypen voor versturende factoren. In bijgevoegde tabellen is aangegeven hoe gevoelig de voor de Natura 2000-gebieden aangewezen soorten en habitattypen zijn voor de diverse versturende factoren.

4.4.1 Swalmdal

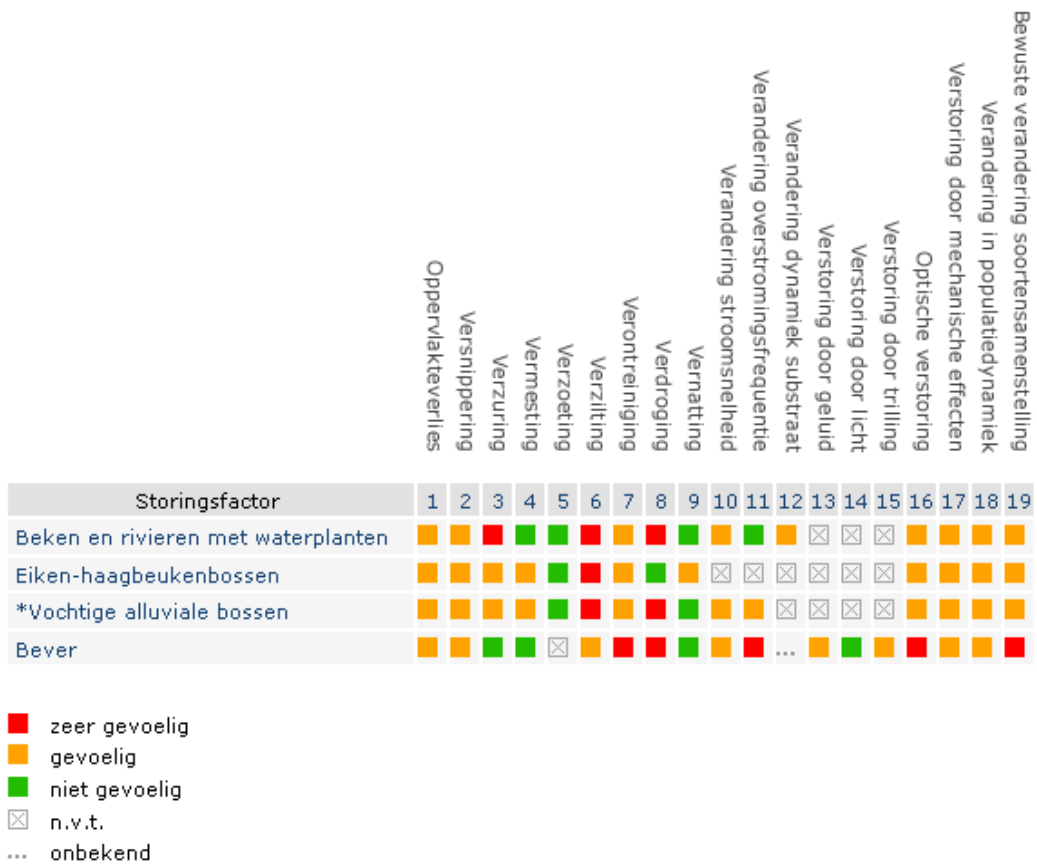
Overzicht van gevoeligheid voor versturende factoren van de aangewezen soorten van het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek volgens de Effectenindicator.

Figuur 4: Effectenindicator Natura 2000-gebied Swalmdal-

4.4.2 Leudal

Overzicht van gevoeligheid voor versturende factoren van de aangewezen soorten van het Natura 2000-gebied Leudal volgens de Effectenindicator.

Figuur 5: Effectenindicator Natura 2000-gebied Leudal-

Natura 2000-gebieden in Duitsland

In elk van de genoemde Duitse Natura 2000-gebieden zijn habitattypen en/of soorten aanwezig die gevoelig zijn voor factoren zoals vermesting, verzuring en verdroging.

5. BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

5.1 Plansystematiek

De centrale doelstelling van het bestemmingsplan is 'een zodanige regulering van het ruimtegebruik dat de ontwikkelingen die binnen een bepaalde functie plaatsvinden niet ten koste gaan van de belangen van andere functies of aanwezige waarden in het plangebied'. De in het bestemmingsplan opgenomen regels richten zich onder andere op het veiligstellen van de aanwezige waarden in het plangebied. Dit vertaalt zich naar randvoorwaarden bij werken en werkzaamheden, bij wijzigingsbevoegdheden en bij afwijkingen (welke in het bestemmingsplan terug te vinden zijn).

Het bestemmingsplan buitengebied voor de gemeente Beesel betreft een in hoofdzaak conserverend bestemmingsplan. Vigerende rechten worden in het bestemmingsplan gerespecteerd. Het bestemmingsplan regelt dat de gemeente bevoegd is om afwijkingen van het bestemmingsplan mogelijk te maken via het traject van de omgevingsvergunning (voorheen via ontheffing). Daarnaast kunnen een aantal ontwikkelingen via wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt.

In de volgende paragrafen worden per beleidsthema de ontwikkelingsmogelijkheden aangegeven die relevant zijn in het kader van de toetsing aan de natuurbeschermingswet. Het gaat daarbij om regels omtrent uitbreiding van veehouderijen, regels voor ontwikkelingen in Natura 2000-gebieden etc. Voor de precieze planregels en begrenzingen van bestemmingen wordt verwezen naar het bestemmingsplan.

5.2 Agrarisch

In het bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor nieuwvestiging of uitbreiding van bouwvlakken voor grondgebonden en intensieve veehouderijen. De enige ontwikkelingsruimte voor veehouderijen is de nog onbenutte ontwikkelruimte die in het huidige plan al aanwezig is. Tevens is omschakeling naar paardenhouderijen uitgesloten.

Bij ontwikkelingen die via wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt, is in de regels aangegeven dat hiervoor in voldoende mate moet worden onderzocht of er effecten zijn te verwachten op aanwezige Natura 2000-gebieden.

Bij ontwikkelingen die in afwijking van de bouw- en gebruiksregels mogelijk worden gemaakt, gaat het om kleinschalige zaken waar de bestemming niet in voorziet.

Binnen de specifieke bestemming Agrarisch met waarden zijn specifieke werken en werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op natuurwaarden verboden of aan vergunningen gebonden.

5.3 Niet-agrarisch bedrijf

In het bestemmingsplan worden de bestaande bedrijven conserverend bestemd. In afwijking van de gebruiksregels is omschakeling naar andere typen bedrijven mogelijk wanneer sprake is van een gelijke of lagere milieukundige en ruimtelijke impact. De ontwikkelingsruimte voor bedrijven in het plan betreft de nog onbenutte ontwikkelruimte die in het huidige plan al aanwezig is.

5.4 Horeca

Binnen deze bestemming zijn horecabedrijven toegestaan. Bestaande horecabedrijven zijn conserverend bestemd. De ontwikkelingsruimte voor horeca in het plan betreft de nog onbenutte ontwikkelruimte die in het huidige plan al aanwezig is.

5.5 Maatschappelijk

Binnen deze bestemming zijn begraafplaatsen en nutsvoorzieningen vastgelegd. De ontwikkelingsruimte voor maatschappelijke bestemmingen in het plan betreft de nog onbenutte ontwikkelruimte die in het huidige plan al aanwezig is.

5.6 Natuur (inclusief landgoederen)

Deze bestemming is gelegd op bestaande natuurgebieden en op landgoederen (bestemming Natuur – Landgoed 1 en Natuur – Landgoed 2). Werken en werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op natuurwaarden, worden in deze bestemming specifiek verboden of aan vergunningen gebonden.

5.7 Recreatie en sport

Binnen de bestemming recreatie zijn bestaande dagrecreatieve en verblijfsrecreatieve functies toegestaan. De aanwezige sportvoorzieningen zijn bestemd tot sport. Bestaande sport- en recreatievoorzieningen en recreatiebedrijven zijn conserverend bestemd. De ontwikkelingsruimte voor recreatie in het plan betreft de nog onbenutte ontwikkelruimte die in het huidige plan al aanwezig is.

5.8 Verkeer

De gebieden binnen deze bestemming zijn bestemd voor respectievelijk weg- en railverkeer en bijbehorende voorzieningen.

5.9 Water

Deze bestemming is gelegd op wateren inclusief bijbehorende kruisingen, overbruggingen en oevervoorzieningen. Binnen de bestemming Water – Rivier is een jachthaven conserverend bestemd. Werken of werkzaamheden die kunnen leiden tot watervervuiling, zoals lozingen, zijn strijdig met het bestemmingsplan.

5.10 Wonen en tuinen

De woningen in het plangebied zijn bestemd tot 'Wonen'. De ontwikkelingsruimte voor woningen in het plan betreft de nog onbenutte ontwikkelruimte die in het huidige plan al aanwezig is.

5.11 Dubbelbestemmingen

In het bestemmingsplan is een aantal dubbelbestemmingen opgenomen. Allereerst zijn dubbelbestemmingen opgenomen voor leidingen van brandstof, gas, pekelen riool en leidingstroken in de ondergrond.

Daarnaast zijn dubbelbestemmingen opgenomen voor de bestemming van specifieke beleidsmatig of wettelijk beschermde waarden. Het gaat om archeologie, beschermd dorpsgezicht, ecologische hoofdstructuur, Natura 2000 en provinciale ontwikkelingszone groen. De delen van het plangebied die binnen het Natura 2000-gebied Swalmdal liggen, hebben de dubbelbestemming Waarde – Natura 2000. Binnen deze bestemming zijn gronden mede bestemd voor de bescherming en instandhouding van de hier voorkomende ecologische waarden. De dubbelbestemming gaat boven de reguliere bestemming.

Tenslotte zijn dubbelbestemmingen opgenomen voor waterstaatkundige functies. Het gaat om het stroomvoerende deel van het rivierbed en om waterkeringen.

6. EFFECTEN

De toetsing van de mogelijke effecten van de beoogde ingreep is gekoppeld aan de instandhoudingsdoelen van de betreffende Natura 2000-gebieden. Voor het bepalen van mogelijke effecten op aangewezen soorten en habitattypen of gebieden is de volgende methode gebruikt, waarbij twee sporen worden gevolgd:

- Bepalen van de (voornaamste) effecten per thema: in elk van de volgende paragrafen wordt van de verschillende versturende factoren zoals omschreven in de effectenindicator beoordeeld of deze kunnen optreden door de ontwikkelingen in de structuurvisie.
- Bepalen van de effectgevoeligheid van soorten en habitattypen voor ontwikkelingen binnen het betreffende thema: er wordt vervolgens beoordeeld of deze factoren (al dan niet significante) effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied.

De twee sporen worden met elkaar gecombineerd en resulteren per thema in een conclusie, die aangeeft of en in welke mate een soort of habitatype wordt beïnvloed. De basis daarvoor vormen de zogenaamde concept instandhoudingdoelstellingen zoals geformuleerd in het concept aanwijzingsbesluit. De versturende factoren uit de effectenindicator zijn hierbij als volgt geclusterd:

- Oppervlakteverlies en versnippering als 'verandering areaal sensu lato (s.l.)';
- Verzuring, vermesting, verzoeting, verzilting en verontreiniging zijn samengebracht als 'verontreiniging s.l.';
- Verdroging, vernatting, verandering stroomsnelheid, verandering overstroomingsfrequentie en verandering dynamiek substraat zijn samengebracht als 'verandering hydrologie s.l.';
- Verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trilling, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten zijn samengebracht als 'verstoring s.l.'.

6.1 Bestaand gebruik

Activiteiten, zoals landbouw, recreatie, wonen en infrastructuur, die reeds in en rond de Natura 2000-gebieden plaatsvinden vallen onder het begrip 'Bestaand Gebruik'. Het bestaand gebruik is, tot het moment dat beheerplannen voor Natura 2000-gebieden definitief zijn vastgesteld, niet vergunningsplichtig. Een belangrijke uitzondering betreft bestaand gebruik dat aangemerkt wordt als project met moge-

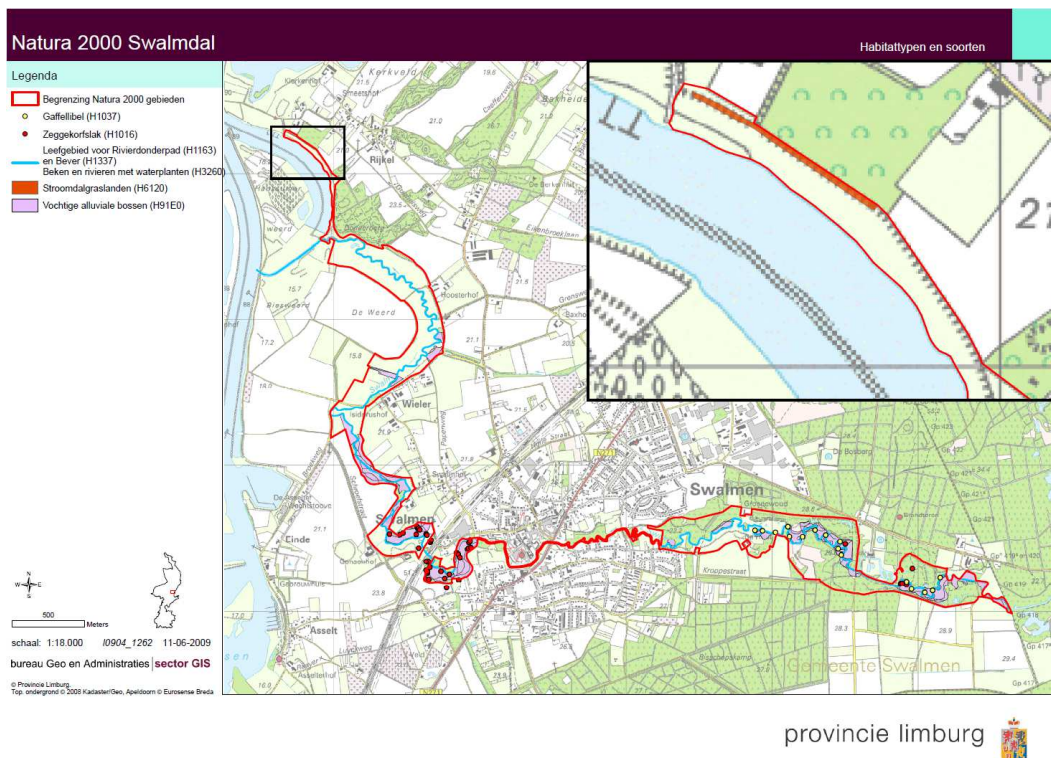
lijke significante gevolgen. Hiervoor is, net als voor nieuwe activiteiten met mogelijke significante gevolgen een vergunning nodig.

Aangezien op basis van de beschikbare kennis nog geen activiteiten met significant negatieve effecten in beeld gebracht zijn, kunnen deze activiteiten nog niet gereguleerd worden in het bestemmingsplan. In de praktijk is het ondoenlijk om alle vormen van bestaand gebruik (scheepvaart, landbouw, recreatie etc.) te verbieden totdat het beheerplan is vastgesteld. Tot het vaststellen van het beheerplan zal het bestaand gebruik daarom doorgang vinden en zullen deze geen belemmering vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In voorliggende voortoets is bestaand gebruik derhalve niet specifiek opgenomen. Ontwikkelingsmogelijkheden, zoals ontheffingen, wijzigingsbevoegdheden en aanlegvergunningen, die zijn opgenomen in het bestemmingsplan zijn wel nader bekeken.

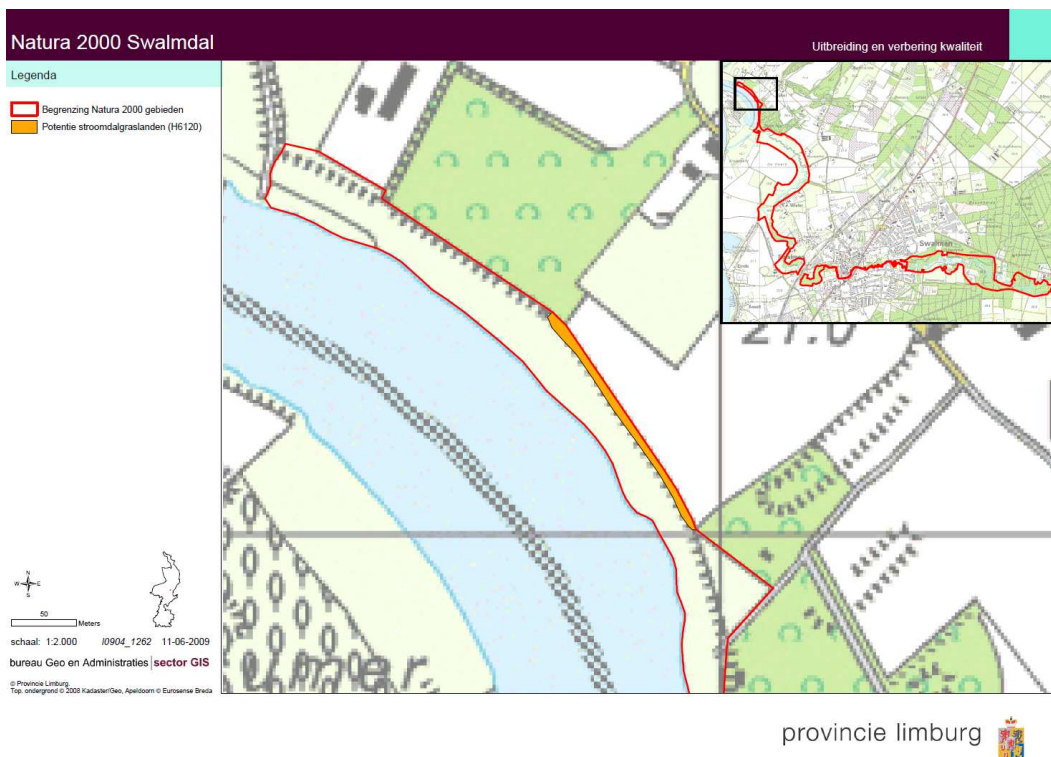
6.2 Oppervlakteverlies

Hieronder wordt behalve oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied zelf, ook versnippering van het Natura 2000-gebied verstaan. Het deel van het Natura 2000-gebied dat zich in het plangebied bevindt, is grotendeels bestemd als 'Natuur' en voor een klein deel als 'Agrarisch met waarden' en als 'Water'. Het deel waar het aangewezen habitatype stroomdalgraslanden ligt, is bestemd als Natuur en Agrarisch met waarden. Het gehele gebied heeft de dubbelbestemming 'Waarde – Natura 2000'. Via deze dubbelbestemming is het verboden om in het Natura 2000-gebied gebouwen of bouwwerken te plaatsen, met uitzondering van bouwwerken, geen gebouw zijnde, ten dienste van deze bestemming, met dien verstande dat de bouwhoogte maximaal 2 meter bedraagt. Oppervlakteverlies van natuurwaarden is op deze manier uitgesloten.

Via een vergunningplicht is het mogelijk werkzaamheden uit te voeren zoals vergraven, verharderen, aanbrengen of vellen van bomen etc. Als afwegingskader voor deze vergunning geldt dat de natuurwaarden niet onevenredig worden geschaad. Oppervlakteverlies (inclusief versnippering) wordt derhalve niet rechtstreeks mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan.

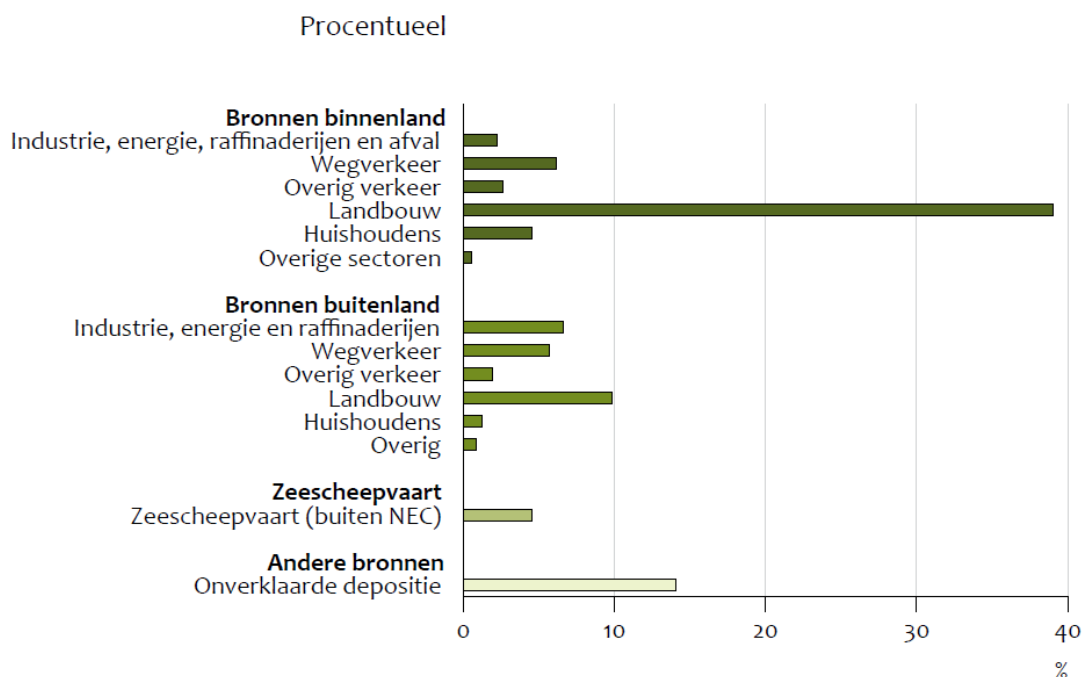
Figuur 6: Ligging van habitattypen in Natura 2000-gebied Swalmdal-

Figuur 7: Ligging van potentiële stroomdalgraslanden in Natura 2000-gebied Swalmdal-

6.3 Verontreiniging (incl. vermesting en verzuring)

Binnen de categorie verontreiniging rekenen we de factoren verzuring, vermesting, verzoeting, verzilting en verontreiniging met chemische stoffen. Verzuring en vermesting zijn in Nederland vooral gekoppeld aan agrarische bedrijvigheid (veehouders). Circa de helft van de grootschalige stikstofdepositie is afkomstig uit de landbouw, meer specifiek de veeteelt.

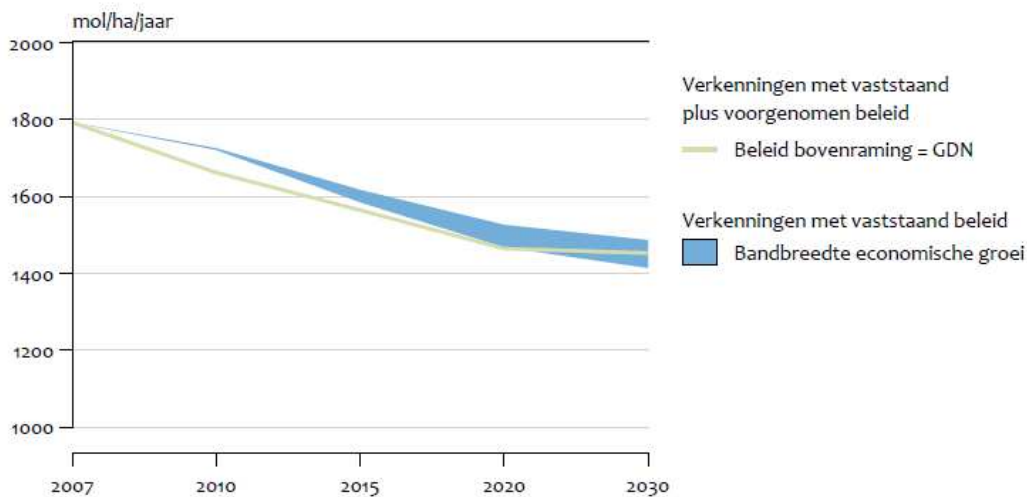

Figuur 8. Opbouw stikstofdepositie in Nederland in 2010. Uit: Velders e.a., 2010.

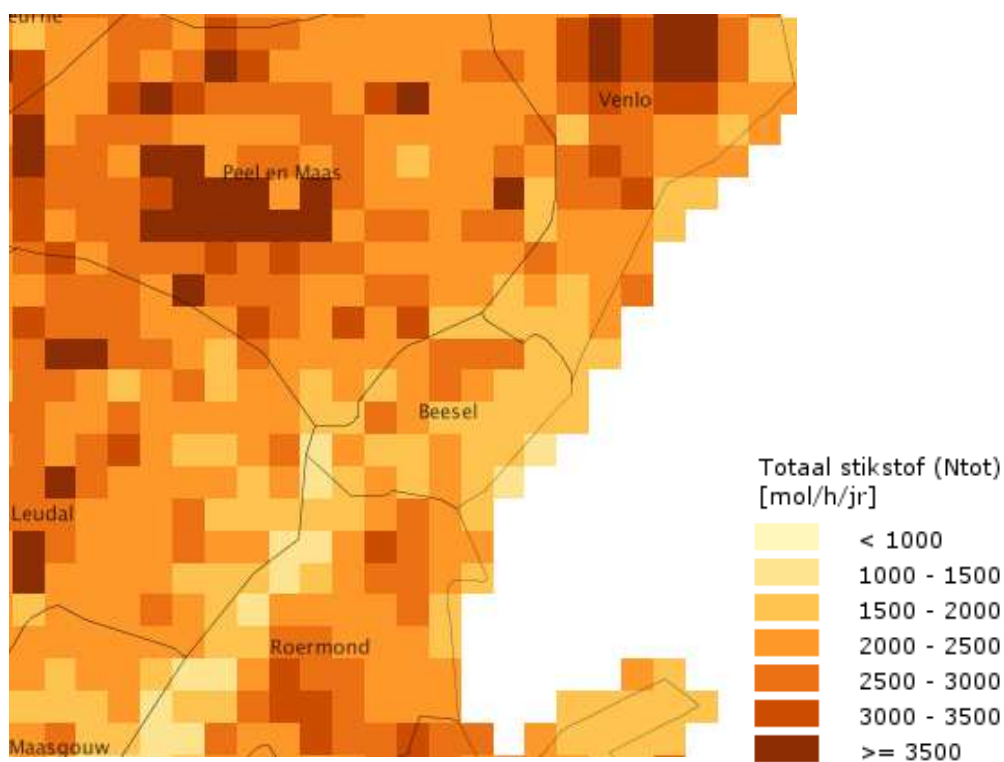
Stikstofdepositie leidt tot verzuring en vermesting en kan negatieve effecten hebben op ecosystemen die daarvoor gevoelig zijn. Voor habitattypen zijn kritische depositiewaarden berekend: dit zijn de depositiewaarden waarboven een habitatype significante aantasting ondervindt als gevolg van de verzurende of vermestende invloed. In veel Natura 2000-gebieden is de huidige stikstofdepositie al hoger dan de kritische depositiewaarden. Deze habitattypen staan daardoor in een ongunstige staat van instandhouding: zonder intensieve beheermaatregelen zullen ze achteruitgaan of verdwijnen.

Ook in de Natura 2000-gebieden in en rondom de gemeente Beesel is dit het geval. Voor de stikstofgevoelige habitattypen in de gebieden Swalmdal en Walder und Heiden bei Bruggen-Bracht zijn deze weergegeven in tabel 8. Opvallend is dat de stikstofdepositie in 2011 is toegenomen ten opzichte van 2010. De oorzaak hiervan is niet bekend. Op basis van modelberekeningen wordt voor de komende tien jaar

wel voorzien in een afname van de stikstofdepositie. Deze wordt voorzien op basis van de vanuit landelijk beleid geplande maatregelen.

Figuur 9. De depositie, gemiddeld over Nederland, op basis van alleen het vaststaand beleid is weergegeven als een bandbreedte door verschillen in economische groei. Uit: Velders e.a., 2010.

Figuur 10. De stikstofdepositie in en rondom de gemeente Beesel in 2011.

Tabel 8. De stikstofdepositie ten opzichte van de kritische depositiewaarden (KDW) in stikstofgevoelige habitattypen in de directe nabijheid van het plangebied.

Habitatype	KDW (mol/ha/jaar)	Depositie 2010 (mol/ha/jaar)	Depositie 2011 (mol/ha/jaar)	Depositie model 2020 (mol/ha/jr)
Stroomdalgraslanden	1250	1440	1480	1220
Vochtige alluviale bossen	1860	1730-2800	2080-3310	1650-2240
Oude eikenbossen*	1100	1440-1640	1420-1880	1190-1530
Droge heiden*	1100	1440-1640	1420-1880	1190-1530

* voor deze habitattypen zijn de waarden aan de westzijde van het gebied 'Wälder und Heiden bei Brügggen-Bracht' genomen, omdat alleen daarvan gegevens beschikbaar zijn.

De veeteelt is in Beesel verhoudingsgewijs geen grote bedrijfstak. In de gemeente Beesel zijn 12 intensieve en 14 grondgebonden veehouderijen aanwezig. Ter vergelijking: in de akker- en tuinbouw zijn 28 bedrijven actief, waarvan 8 glastuinbouwbedrijven. Daarnaast zijn er twee paardenfokkerijen in de gemeente.

Het bestaande agrarische gebruik, dat in de huidige situatie al bijdraagt aan een depositie boven de kritische depositiewaarden van omliggende habitattypen, is in het concept beheerplan voor het Natura 2000-gebied Swalmdal als niet vergunningplichtig beoordeeld. Van de andere Natura 2000-gebieden zijn geen toetsingen aan bestaand gebruik bekend. Ook in de omliggende Natura 2000-gebieden kan echter verondersteld worden dat het bestaande landbouwkundige gebruik in Beesel niet vergunningplichtig is.

Er zijn geen concrete plannen bekend voor uitbreiding van stallen (en bijbehorende uitbreiding van de veestapel) binnen de bestaande bouwvlakken. Voor de toetsing is daarom uitgegaan van een prognose van de ontwikkeling van de veeteelt voor de komende tien jaar. De ontwikkeling van de veeteelt is op grond van het reconstructiebeleid verschillend in landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden. In de gemeente Beesel zijn geen landbouwontwikkelingsgebieden aanwezig, alleen verwevings- en extensiveringsgebieden. Uit evaluatiestudies van het reconstructiebeleid blijkt dat zowel in verwevingsgebieden als extensiveringsgebieden de uitstoot van stikstof door de landbouw daalt, terwijl de uitstoot in landbouwontwikkelingsgebieden licht stijgt. Het conservatieve beleid ten aanzien van ontwikkeling van veehouderijen zal daarom redelijkerwijs leiden tot een afname van de stikstofuitstoot door de landbouw. Het bestemmingsplan buitengebied, dat in zijn geheel zal leiden tot een afname van stikstofuitstoot door de landbouw, zal daarom geen significant negatieve effecten op de habitattypen hebben.

Behalve door stikstof kunnen andere verontreinigingen leiden tot negatieve effecten op beschermde natuurwaarden. Verontreinigingen kunnen vrijkomen bij bijvoorbeeld lozingen van afvalstoffen en bij verbrandingsprocessen, en kunnen ver-

spread worden via water en via de lucht. Lozingen van afvalstoffen via het water zijn echter binnen het geldende milieubeleid niet aan de orde. Andere verontreinigende effecten zijn mogelijk door ontwikkeling van bedrijvigheid. Bij de relatief lichte vormen van bedrijvigheid die zich in het agrarische gebied zouden kunnen ontwikkelen, zijn effecten door verontreiniging echter redelijkerwijs uit te sluiten.

6.4 Verandering hydrologie

Door bebouwing van agrarische gebieden kan de waterhuishouding veranderen. Bij verandering van de hydrologie gaat het om factoren zoals verdroging, vernatting, en verandering van stroomsnelheid, overstromingsfrequentie en dynamiek van substraat. In de aanlegfase kunnen gebieden tijdelijk ontwaterd worden ten behoeve van de bouw. In de nieuwe situatie kan door ophoging en drainage de hydrologie van naastgelegen gebieden veranderen. Landbouwkundig gebruik, met name extensieve veeteelt en akkerbouw, vergen ook aanpassingen aan de waterhuishouding. Toename van verhardingen kan leiden tot veranderingen van de infiltratiemogelijkheden van hemelwater en daarmee tot veranderingen in de hydrologie, ook op grotere afstand. Voor de uitbreidingen van bouwvlakken geldt echter dat deze conform de eisen van het Waterschap hydrologisch neutraal gebouwd mogen worden. Effecten door verhardingen zijn derhalve uit te sluiten.

6.5 Verstoring

Het gaat hierbij om verstoring door licht, geluid, trillingen, mechanische effecten en optische verstoring (verstoring door aanwezigheid van menselijke activiteiten). Binnen de horeca- of recreatieve bestemmingen is geen toename van activiteiten voorzien die tot een toename van verstoring kunnen leiden. Recreatie wordt onder bestaand gebruik gerekend, en een toename van recreatie vanuit recreatie- en horecabedrijven in het buitengebied is als een autonome ontwikkeling te beschouwen. Negatieve effecten vanuit beperkte recreatieve ontwikkelingen die het bestemmingsplan (indirect) mogelijk maakt, zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

6.6 Verandering soortensamenstelling

Bewuste verandering van de soortensamenstelling en populatiedynamiek is aan de orde wanneer sprake is van bijvoorbeeld de introductie van exotische soorten, of bijvoorbeeld door de jacht. Het bestemmingsplan is niet het aangewezen instrument om deze mogelijk versturende factoren te reguleren. Vanuit het bestemmingsplan buitengebied zijn effecten door dergelijke factoren daarom uitgesloten.

7. BRONVERMELDING

- Collombon, M.T., Van Grunsven, R.H.A., Inberg, H., Leusink, L. en Smit, G.F.J. 2010. Instandhouding van gevoelige habitattypen in een overbelast systeem? Verkennende studie naar stikstofdepositie en habitatkwaliteit in Natura 2000-gebieden. Bureau Waardenburg bv. in opdracht van LTO Noord.
- Meulenkamp, W.J.H. en Gies, T.J.A. 2012. Effect maatregelen reconstructie zandgebieden. Pilotgemeente Gemert-Bakel. Werkdocument 299. Wettelijke onderzoekstaken Natuur & Milieu, Wageningen.
- Ministerie van LNV (2006). *Natura 2000-doelendocument*.
- Ministerie van LNV (2005). *Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998*. Directie Natuur van het Ministerie van LNV, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag.
- Provincie Limburg. 2009. Natura 2000 Swalmdal. Concept-Beheerplan 9 augustus 2009. Provincie Limburg, Maastricht.
- Van Dobben, H.F. en Van Hinsberg, A. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. 2008. Alterra-rapport 1654. Alterra, Wageningen.
- Velders, G.J.M., Aben, J.M.M., Van Jaarsveld, J.A., Van Pul, W.A.J., De Vries, W.J. en Van Zanten, M.C. 2010. Grootschalige stikstofdepositie in Nederland. Herkomst en ontwikkeling in tijd. Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven.
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>
- <http://geodata.rivm.nl/gcn>
- <http://www.naturschutzinformationen-nrw.de/natura2000-meldedok/de/fachinfo/listen/gebiete>

BIJLAGEN

Bijlage 1:
Achtergrond Natuurbeschermingswet

Natuurbeschermingwet

De Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn beogen de biologische diversiteit op het grondgebied van de Europese Unie te beschermen. De bescherming is gericht op het instandhouden van natuurlijke en halfnatuurlijke leefgebieden en wilde flora en fauna. Wat betreft gebiedsbescherming is het Europese beleid gericht op instandhouding van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten. Daartoe kunnen speciale beschermingszones worden aangewezen op grond van aanwezige bijzondere vegetatietypen of leefgebieden van bepaalde soorten. Het uiteindelijke doel is een samenhangend netwerk van leefgebieden en soorten die van belang zijn vanuit het perspectief van de Europese Unie als geheel (communautair belang). Dit netwerk heet Natura 2000.

Aanwijzingen van gebieden vindt plaats op grond van door de EU vooraf vastgestelde criteria, te weten lijsten met beschermde soorten en lijsten met beschermde habitats. Per gebied worden deze natuurwaarden door Nederland vastgelegd in een aanwijzingsbesluit. Momenteel zijn voor de meeste Natura 2000-gebieden de natuurwaarden in concept vastgesteld als ontwerpbesluit. Uiteindelijk dient voor ieder gebied in een beheerplan te worden vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied (instandhoudingsdoelstellingen) gehaald worden. Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan geregeld worden. Hiermee wordt een integrale aanpak bewerkstelligd.

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats via de Natuurbeschermingswet, evenals de bescherming van de in Nederland aangewezen Beschermdenatuurmonumenten. Kern van de Natuurbeschermingswet is dat er door projecten of handelingen geen verslechtering van de kwaliteit van de habitats of een significant verstoringseffect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen mag optreden. De Natuurbeschermingswet 1998 beschermt Natura 2000-gebieden onder andere via het principe van 'externe werking'. Externe werking betekent dat de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied niet aangetast mogen worden door ontwikkelingen buiten het Natura 2000-gebied. De beoordeling hiervan is aan de orde indien één of meerdere ontwikkelingen die in een plan worden voorzien, mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Dit dient te worden beoordeeld aan de hand van de beheerplannen, en totdat deze zijn vastgesteld, aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen die vastgesteld zijn in de ontwerpbesluiten.

Een toetsing aan de Natuurbeschermingswet wordt ook wel 'habitattoets' genoemd. Deze toets kan bestaan uit verschillende stappen, waarbij de volgende vraag centraal staat: is er een kans op een significant negatief effect? Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig is.
- Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is wanneer verslechtering van habitats niet uit te sluiten is. Omdat het effect zeker niet significant is volstaat daarvoor een verslechtings- en verstoringstoets. Sinds de wetswijziging van februari 2009 is een vergunningverlening niet meer nodig wanneer niet-significante verstoring van aangewezen soorten aan de orde is.
- Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat is een 'passende beoordeling' en een plan-MER vereist.

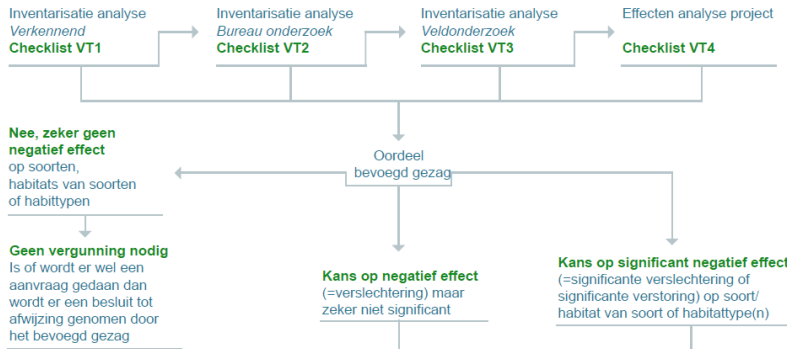
Als negatieve gevolgen van een project of handeling niet bij voorbaat uit te sluiten zijn, dan zijn deze niet toegestaan tenzij er na een toetsing vergunning verleend wordt. Plannen mogen geen significante gevolgen hebben. In Figuur 2 is het stroomschema gegeven voor de te nemen stappen uit de Handreiking Natuurbeschermingswet van het (voormalig) Ministerie van LNV.

Figuur volgende pagina: Stroomschema Natuurbeschermingswet.

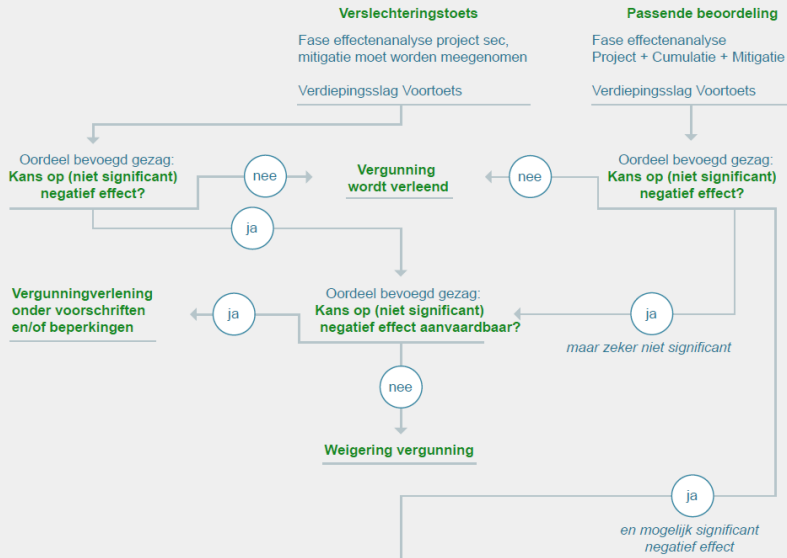
VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

